

Velkommen til februar måneds nyhedsbrev fra Rådet for Digital Sikkerhed

2025 byder på nye vilkår for digital udvikling Henning Mortensen og Anne Dorte Bach, Rådets formandskab

Vi har passeret årsskiftet for et godt stykke tid siden; men vi skulle også lige lande i det nye år. På den geopolitiske front er der råbt an til stor usikkerhed med en ny præsident i USA. Nok ikke om de grundlæggende allianceforhold, der har hersket siden 2. verdenskrig, men om vilkårene for internationalt samarbejde inden for fx investering, handel, bistand og forsvar.

Situationen sætter sit tydelige præg på tech-dagsordenen. Hovedparten af 'The Magnificent Seven' (Apple, Microsoft, Amazon, Alphabet, Meta, Nvidia og X), der er globale lokomotiver inden for cloud, sociale medier og kunstig intelligens, har tydeligt markeret, at den amerikanske politiske ledelse må sætte foden ned i forhold til europæisk tech-regulering. Fx har [Mark Zuckerberg](#) udtalt, at "... *the US government has a role in basically defending the US tech industry abroad*".

Den transatlantiske aftale om dataoverførsler mellem EU og USA er allerede vingeskudt. Medlemmer af USAs demokratiske parti er blevet fjernet fra det organ, der har til opgave at overvåge tech-giganternes overholdelse af privacy og menneskerettigheder – det såkaldte 'Privacy and Civil Liberties Oversight Board', hvilket har fået den østrigske privacy-forkæmper [Max Schrems](#) til at udtale "*There were many questions on the independence of these oversight mechanisms. Unfortunately, it seems that they may not even stand the test of just the first days of a Trump Presidency. This is the difference between solid legal protections in law and wishful thinking. The European Commission has solely relied on the latter.*"

Tegningerne til fremtidens digitale samarbejde mellem USA og Europa er kort sagt meget utydelige. Rådet for Digital Sikkerhed har stor tiltro til, at de europæiske værdier om menneskerettigheder samt ansvarlige og sikre it-løsninger, som danner grundpillen i de senere års mange europæiske reguleringstiltag, ikke bare er levedygtige, men også er afgørende vigtige for den fortsatte digitale udvikling. Danmark og EU skal fortsætte arbejdet med udviklingen af europæiske løsninger inden for fx cloud, digital kommunikation og kunstig intelligens. Meget gerne i samarbejde med amerikanerne, men på fælles præmisser.

På den hjemlige front imødeser vi Folketingets lovbehandling af forslaget til [dansk implementering af NIS2-direktivet](#), der fremsættes af Torsten Schack Pedersen, minister for samfundssikkerhed og beredskab her i februar med forventet ikrafttræden 1. juli 2025. Fra Rådets side vil vi følge lovbehandlingen tæt med afsæt i [Rådets høringssvar](#) på lovudkastet fra august 2024.

Lovforslag om implementering af NIS2-direktivet er fremsat

Den 6. februar 2025 fremsatte Ministeren for Samfundssikkerhed og Beredskab Torsten Schack Pedersen [Forslag til lov om foranstaltninger sikring af et højt cybersikkerhedsniveau \(NIS 2-loven\) \(L 141\)](#).

Loven gennemfører NIS 2-direktivet, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen.

Loven, der skal 1. behandles den 26. februar 2025, er planlagt til at træde i kraft den 1. juli 2025.

Den 6. februar var også dagen, hvor Forslag til lov om sikkerhed og beredskab i telesektoren blev fremsat (L142). Lovforslaget gennemfører dele af NIS2-direktivet samt dele af direktivet om oprettelse en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation.

I forhold til implementering af NIS2-direktivet i dansk ret bemærkes:

Kommunerne blev omfattet af NIS2. I et tidligere udsendt høringsudkast, som Rådet for Digital Sikkerhed afgav [høringssvar på i august 2024](#), var kommunerne ikke med, i modsætning til regionerne og staten. I sidste øjeblik besluttede regeringen, at de skulle omfattes, jf. artikel fra Danske Kommuner 5. februar, hvor Rådets bestyrelsesmedlem [Jacob Herbst](#) udtalte: *"... man [bør] have et sikkerhedshegn, der er lige højt hele vejen rundt om de offentlige it-systemer. Og hvis man skal det, så er man nødt til at stille de samme krav til kommunerne som de øvrige offentlige myndigheder"*.

Høringssvar vedrørende NIS2 for telesektoren. Hen over julen gennemførte Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab en lynhøringsrunde om lovforslaget om NIS 2 på teleområdet. På grund af juleferien besluttede Rådets formandskab at deltage i høringssvar fra Teleindustrien og Dansk Industri sammen med flere andre interessenter. Høringssvarene kan tilgås her: [Teleindustrien](#) og [Dansk Industri](#).

Høring om administrationen af Punktum.dk

19. februar 2025 fremsendte Rådet for Digital Sikkerhed [høringssvar om administrationen .dk-domænenavne til Digitaliseringsstyrelsen](#).

Rådet finder, at punktum.dk har udvist god stabilitet, har inddraget og repræsenterer internetsamfundet i Danmark, har stor fokus på informationssikkerhed, som er centralt i lyset af udviklingen af risikobilledet, og er solidt forankret i det internationale arbejde med beskyttelse af domæner. RfDS anbefaler derfor at forlænge DIFO's administration af .dk i de maksimale seks år.

Fælles papir fra Forbrugerrådet Tænk og Rådet for Digital Sikkerhed om European Digital Identity Wallet

Forbrugerrådet Tænk og Rådet for Digital Sikkerhed har i fællesskab sat fokus på European Digital Identity Wallet – EU's initiativ til etablering af fælles

'identitetstegnebøger' for at fremme digital handel og kommunikation på tværs af landegrænserne.

Perspektivpapiret er sendt til digitaliseringsministeren den 18. februar 2025 både for at adressere vigtige udfordringer i forhold til databeskyttelse og for at fremme kommunikationen om initiativet, som rummer store muligheder.

Læs [Perspektiv om European Digital Identity Wallet](#)

Rådet varetager formandskabet i arbejdet med sikkerhedsanbefalinger for SMV-virksomheder

Rådets formand Henning Mortensen og sekretariatschef Claus Hjorth varetager i øjeblikket formandshvervet for udvikling af sikkerhedsanbefalinger for danske små- og mellemstore virksomheder.

Arbejdet finder sted i regi af Cybersikkerhedspagten. Pagten er et offentligt-privat samarbejde, der skal sikre, at danske små- og mellemstore virksomheder (SMV'er) bliver de mest cybersikre i Europa.

Projektet, der sekretariatsbetjenes af den nye 'Styrelsen for Samfundssikkerhed', har fokus på skabe et forsvarligt grundlæggende sikkerhedsniveau for SMV'er på op til 50 ansatte. Virksomhederne skal forvente, at hvis man følger anbefalingerne og løbende følger op, så kan virksomheden opfatte sig selv som en godt rustet og robust virksomhed i forhold til aktuelle cybersikkerhedstrusler.

I arbejdet sættes der fokus på klarhed og enkelthed, der matcher virksomhederne størrelse og systemarkitektur. Som led i projektet sættes der også fokus på kommunikation og forbindelse til fx D-mærket og virksomhedernes mulighed for at tegne cyberforsikring.

Arbejdet vedrørende SMV-anbefalinger er i god gænge, men der er intet offentliggjort endnu.

Læs mere om etableringen af Styrelsen for Samfundssikkerhed [her](#).

EU-US Data Privacy Network Agreement er muligvis udfordret

Som det fremgik af nyhedsbrevet, er aftalen mellem EU og USA om transatlantiske dataoverførsler vingskudt. Aftalen fra juli 2023 muliggør, at techgiganternes infrastruktur kan anvendes i Europa inden for offentlig og privat virksomhed selvom den amerikanske spionagelovgivning er mere vidtrækkende end europæisk lovgivning og giver den amerikanske regering vidtrækkende adgang til brugerdata. Det sker ved, at de amerikanske clouds certificeres i henhold til rammeaftalen.

Aftalen udgør som sådan fundamentet for Europas digitalisering, idet Europa ikke med et slag kan udskifte cloudløsninger fra Microsoft, Google og Amazon med europæiske løsninger. *"Uden Microsoft står vi stille"*, som en kommunal it-chef har formuleret det i et interview med Ingeniøren (7. februar 2025).

Aftalen er ikke brudt sammen, og det er ikke sikkert, at det sker. Techgiganterne vil

miste store markeder, hvis Europa finder på cloudløsninger, hvor data bliver på denne side af Atlanten. Omvendt kalder situationen på, at Danmark og Europa bør fokusere på europæisk baserede cloudløsninger. En leder i Ingeniøren (7. februar 2025) peger således på, at det bør være obligatorisk for alle myndigheder " *...at have en exit-strategi for, hvordan man vil udøve sin funktion uden Microsoft, Google og AWS, hvis det bliver nødvendigt*".

Udfordringen i forhold til den transatlantiske aftale er opstået i samspil med den nye amerikanske administrations åbenlyse kritik af europæisk regulering på det digitale område. Senest har [vicepræsident J.D. Vance](#) kritiseret den europæiske regulering inden for privacy (GDPR), digitale tjenester (Digital Services Act) og kunstig intelligens (AI Act). Det skete på 'Artificial Intelligence Action Summit' 11. februar.

Debatten om det transatlantiske samarbejde på det digitale område er ikke ny. For nuværende ikke er taget nye juridiske eller handelsmæssige skridt på feltet, hverken på den ene eller den anden side af Atlanten.

I en klumme i Computerworld 7. februar maner [Ole Kjeldsen](#), CXO Partners til besindighed ved at fremhæve, at Executive Order 14086 ikke er blandt de præsidentielle ordrer, som den nye amerikanske administration har ophævet. EO 14086 er grundlaget for den transatlantiske aftale.

[Beth A. Williams](#), som er medlem af det omtalte US Privacy and Civil Liberties Oversight Board har i et statement, som blev offentliggjort på Board'ets hjemmeside 11. februar udtrykt følgende: " *Of particular note to this audience, as I mentioned, the PCLOB staff will continue diligently working on the Board-approved oversight project on Enhancing Safeguards for United States Signals Intelligence Activities, as established by Executive Order 14086. This is in conjunction with what's known as the EU-U.S. Trans-Atlantic Data Privacy Framework.*"

Rådet for Digital Sikkerhed vil i den kommende tid have fokus på danske og europæiske initiativer inden for navnlig cloud-området.

Nyhederne står i kø inden for kunstig intelligens

Global AI-deklaration fra Paris-topmødet 11. februar

På Paris-topmødet om kunstig intelligens vedtog mere end 70 lande og internationale organisationer den 11. februar '[Statement on Inclusive and Sustainable Artificial Intelligence for People and the Planet en AI-deklaration](#)'. Blandt underskriverne findes Danmark, EU-landene, Canada, Indien, Japan, Kina og Sydkorea. United Kingdom og USA skrev ikke under.

Deklarationen bekræfter følgende hovedprincipper for udrulning af kunstig intelligens:

- Promoting AI accessibility to reduce digital divides
- Ensuring AI is open, inclusive, transparent, ethical, safe, secure and trustworthy, taking into account international frameworks for all
- Making innovation in AI thrive by enabling conditions for its development and avoiding market concentration driving industrial recovery and development
- Encouraging AI deployment that positively shapes the future of work and labour markets and delivers opportunity for sustainable growth
- Making AI sustainable for people and the planet

- Reinforcing international cooperation to promote coordination in international governance

Læs mere [her](#).

Kinesisk AI er billig og effektiv, men...

Den kinesiske sprogmodel 'Deepseek' har udfordret de teknologitunge sprogmodeller som fx 'OpenAI'. Tilsyneladende er det lykkedes Kina at udvikle en velfungerende sprogmodel, der er baseret på tidligere generationer af mikrochips – væsentligt billigere efter pålydende.

Ifølge Anders Søgaard fra Datalogisk Institut ved Københavns Universitet bruger Deepseek en anden arkitektur kaldet 'Mixture-of-Experts', hvor modellen bruger og samler forskellige modeller i én model. *"De [kineserne, red.] har på en intelligent måde fundet ud af, hvad der skal være højere præcision, og hvad der skal være lavere præcision..."*, udtaler Aravind Srinivas (Perplexity, USA) og fortsætter *"... måske prøver OpenAI og nogle af de andre at udforske det, men det er ret svært at gøre rigtig"*. (Ingeniøren 7. februar 2025).

I Region Hovedstaden har man blokeret for brugen af Deepseek. Det er sket, fordi man er bekymret for, at borgernes sundhedsdata kan havne i de forkerte kinesiske hænder. Læs mere [her](#).

De sikkerheds- og databeskyttelsesmæssige udfordringer i tilknytning til Deepseek er beskrevet i [en artikel fra Brian Krebs](#) (USA) i en artikel publiceret 5. februar.

EU-milliarder til AI

På Paris-topmødet lancerede EU-kommissionens præsident Ursula von der Leyen et europæisk investeringsprogram på 200 mia. euro. Von der Leyen udtalte blandt andet: *"This unique public-private partnership, akin to a CERN for AI, will enable all our scientists and companies – not just the biggest – to develop the most advanced very large models needed to make Europe an AI continent."*

Ifølge [EU's pressemeddelelse](#) (11. februar) vil 'EU investAI' blandt andet finansiere 4 AI gigafabrikker: *"The new AI gigafactories will be specialised in training the most complex, very large, AI models. Such next-generation models require extensive computing infrastructure for breakthroughs in specific domains such as medicine or science. The gigafactories will have around 100 000 last-generation AI chips, around four times more than the AI factories being set up right now. The gigafactories funded through InvestAI will be the largest public-private partnership in the world for the development of trustworthy AI. They will serve the European model of cooperative, open innovation, with a focus on complex industrial and mission-critical applications. The goal is that every company, not only the biggest players, can access large-scale computing power to build the future."*

Svenske milliarder til AI

I november 2024 overleverede den svenske AI-kommission sin rapport til den svenske regering. [Slutbetænkningen](#), der indeholder forslag til Sveriges AI-handlingsplan, blev offentliggjort i februar 2025.

Det er en rapport på 168 sider med forslag til en samlet sum på knap 17 mia. sv.kr. i en 10-årig periode. Forslagene grupperer sig inden for følgende temaer:

- Energi, herunder el-forsyning til AI-fabrikker

- Telekom, herunder modernisering af telenettet
- Beregningskraft
- Data, herunder ændringer i persondatalovgivning
- Sikkerhed
- Grundforskning
- Internationale ressourcer, herunder tilgang til udenlandske platforme
- Kompetenceudvikling
- Innovation, herunder støtte til start ups
- Offentlig sektor, herunder AI-værksted for offentlige myndigheder
- Internationale positioner, herunder medfinansiering af EU-projekter
- Lederskab og styring

Danske millioner til AI

I [Rådets nyhedsbrev fra december 2024](#) blev der skrevet om den danske AI-taskforce, som blev lanceret af digitaliseringsminister Caroline Stage Olsen sidst på året. I strategien er der afsat samlet godt 130 mio. kr. i perioden 2024-27, hvor de godt 60 mio. kr. er nye penge, til følgende fire initiativer:

- Den Digitale Taskforce for kunstig intelligens, som er etableret i samarbejde med KL og Danske Regioner, skal rulle kunstig intelligensløsninger ud i den offentlige sektor i stor skala.
- Et nyt center for kunstig intelligens i samfundet skal yde rådgivning om ansvarlig anvendelse af kunstig intelligens. Dermed kommer vigtig viden om kunstig intelligens ud at leve i myndigheder og virksomheder.
- Etablering af en platform, som sætter skub på udviklingen af sikre og transparente danske sprogmodeller. Dermed styrkes grundlaget for arbejdet med kunstig intelligens i virksomheder og myndigheder.
- Tilgængeliggørelse af danske tekstdata open source. Dermed understøttes grundlaget for at få flere kunstig intelligens-løsninger af høj kvalitet, der fungerer på dansk.

AI-taskforcen skal ses i sammenhæng med den [politiske aftale om en ambitiøs og ansvarlig strategi for Danmarks digitale udvikling](#), der blev indgået af et bredt flertal i Folketinget i februar 2024. I aftalen blev der afsat 740 mio. kr. til 29 digitaliseringsinitiativer inden for undervisning og uddannelse, kunstig intelligens, grøn omstilling, SMV-området, datainfrastruktur, sundhedsvæsenet og internationalt samarbejde.

Evaluering af AI signaturprojekter

I januar 2025 blev den afsluttende [evaluering af de såkaldte 40 AI signaturprojekter](#) inden for den offentlige sektor publiceret af Digitaliseringsstyrelsen:

- 22 af 40 AI-signaturprojekter er afsluttet. 18 projekter er fortsat i gang
- 6 projekter var på tidspunktet for evalueringen i drift
- 82 pct. af projekterne rapporterer om øget kompetenceudvikling
- 79 pct. af projekterne oplever udfordringer i forhold til data
- 68 pct. af projekterne oplever juridiske udfordringer

I forbindelse med rapportens offentliggørelse udtalte digitaliseringsminister Caroline Stage Olsen: *"Hvis succeskriteriet var, at alle signaturprojekter i dag skulle være i drift på tværs af den offentlige sektor, så har det ikke været en succes. Hvis succeskriteriet var at få nogle projekter i drift og samtidig gøre os nogle erfaringer i forhold til, hvad der fungerer godt eller skidt og hvilke centrale barrierer, der findes på området, så er der dele af projektet, der har været en succes... Under alle omstændigheder, så har rapporten gjort mig sikker på, at der er behov for en*

centralt styret proces, før man vælter penge ud over offentlige AI-projekter...”
(Ingeniøren, 24. januar 2025).

Dataetisk råd udgiver rapport om generativ AI i det offentlige

Den 5. februar udgav Dataetisk Råd en rapport med anbefalinger om anvendelse af generativ AI i det offentlige. Dataetisk Råd anbefaler blandt andet:

- Offentlige myndigheder bør starte med brugsscenarier med lav risiko.
- De mennesker, som skal kontrollere GenAI-indhold, skal have de nødvendige ressourcer.
- Myndigheder bør forebygge fejl, og sikre at fejl identificeres og håndteres når de opstår.
- Regeringen bør udvikle fælles retningslinjer for GenAI i det offentlige.
- Der bør etableres et nationalt register over GenAI-systemer i brug.

Rapporten undersøger den offentlige sektors aktuelle anvendelse af GenAI og rummer blandt andet et katalog over dataetiske risici samt en beskrivelse af typiske brugsscenarier.

Læs mere [her](#).

Faktatjekmediet 'TjekDet' afslører såkaldt 'spoofing-svindler' i Danmark

I januar offentliggjorde faktatjekmediet 'TjekDet' tusindvis af filer og skærbilleder fra et svindlernetværks computere - og lydoptagelser af telefonsamtaler med flere end 9.000 danskere. Her kan man høre, hvordan svindlerne manipulerer og snyder danskere til at give sig adgang til deres bankkonti, som derefter tømmes.

Spoofing er betegnelsen for en svindelmetode, hvor svindlere via særlig teknologi ringer op fra telefonnumre, der ikke er deres. Telefonnumre, der tilhører eksempelvis politiet eller en bank, og som øger svindlens troværdighed.

Læs mere [her](#).

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udgiver rapport om unges brug af sociale medier

Den 6. februar udgav Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen rapporten 'Young Consumers and Social Media'.

Styrelsens direktør Jakob Hald sammenfattede analysen på følgende måde: *" Mens de fleste børn og unge ser ud til at trives med sociale medier, finder analysen også udfordringer. Særligt blandt piger samt børn og unge, som viser tegn på lav selvkontrol, er der en tendens til, at forbruget af sociale medier og lav trivsel følges ad. De to grupper oplever blandt andet en højere grad af afhængighed og uønsket fastholdelse på sociale medier end andre børn og unge."*

Læs mere [her](#).

Vil du være med til at fremme et trygt og frit digitalt samfund?

Bliv medlem af Rådet for Digital Sikkerhed. [Se her hvordan](#) og følg Rådet på [LinkedIn](#), hvor vi jævnligt opdaterer nyheder, informerer om Rådets arbejde og kommende projekter!

Rådet for
 Digital Sikkerhed

Rådet for Digital Sikkerhed - Vester Farimagsgade 37B, 1. Th - 1606 København V
- digitalsikkerhed.dk
Du modtager denne mail, da du har tilmeldt dig vores nyhedsbrev. [Afmeld.](#)